

МИЛЛИЙ ТИКЛАНİŞ

3 (116)

2011 йил 19 январь, чоршанба

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси

www.milliytiklanish.uz

2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган

Телефон хизматлари ёшлар маънавияти, ахлоқига нечоғли таъсир этмоқда?

Уали телефонлардан фойдаланишида ўксак даражадаги маданият зарур. Уни ўрганиш ва ўргатиш жараёнлари эса таълим-тарбия муассасалари, маҳалла, оила, ота-оналар, кенг жамоатчилик биргалиқда, ҳамжиҳатлиқда ҳал этилишини тақозо этмоқда.

Мактаб ва колледж

Мактаб битирувчиларини таълимнинг кейинги босқичига жалб қилиш мақсадидаги амалга оширилаётган ишлар ҳам ибратлилар. Бу ерда бўлаётган ҳар бир тадбирга фақат колледж ўқувчилари эмас, шу худуддаги мактаб ўқувчиларни ҳам жалб этилади. Бу эса ўзనавбатида ўқувчиларда колледжга нисбатан қизиқиши ўйготади.

Ўзбек цирки

Цирк — ёшларга хос жисмоний баркамоллик, довюраклик ва эпчиллик санъатидир. Шунинг учун ҳам «Ўзбекдавлатцирк» Республика бирлашмасида ёш ижроҷиларни қўллаб-куватлашга, уларнинг ижодий ўсиши учун зарур шароит яратиб беришга катта эътибор берилмоқда.

5 МАЪНАВИЯТ

6 ЖАРАЁН

ЎЗМТДП ҲАЁТИ

ТАРАҚҚИЁТ КОНЦЕПЦИЯСИ

ЎЗМТДП ҳудудий ташкилотлари мазкур ҳужжатдан келиб чиқадиган вазифаларни белгилаб олиши

Сиёсий партияларга мамлакатимизда кечайётган чуқур ўзгаришлар ва янгилинишлар жараённада фаол иштирок этиши учун барча ҳуқуқий асос ва имкониятларни яратилган. Зеро, бугунги кун жамиятда мустаҳкам мавкега эга бўлиши ҳамда кенг жамоатчиликнинг ишончи ва эътиборини қозониш сиёсий партиялардан янада фаоллик ва ташаббускорликни талаб этади.

Шу кунларда партия фоаллари, ҳалқ депутатлари маҳаллий қенгашлардаги партия депутатлар гуруҳлари иштирокида ЎЗМТДП Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар қенгашларининг пленумлари бўлиб ўтмоқда. Ушбу пленумлар кун тартибидан Президентимиз Ислом Каримовнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг 2010 йил 12 ноябрда бўлиб ўтган қўшма мажлисидаги "Мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривоҷлантириш Концепцияси" мавзусидаги мазруzasидан келиб чиқадиган вазифалар ҳамда ҳудудий ташкилотлар фоалиятига доир бошқа бир қатор масалалар ўрин олди.

2-бет

МАРОСИМ

ЎҚУВ КУРСЛАРИ ЯКУНЛАНДИ

ЎЗМТДП МК Ихроия Кўумитаси томонидан Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги давлат ва жамият курилиши академиясида "Ўзбекистон давлат бошқарувини демократлаштириши чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини барпо этиш ўйлида" мавзусида ташкил этилган маҳсул ўқув курсининг ёпиши маросими бўлиб ўтди.

Тингловчилар Президентимиз Ислом Каримовнинг "Юқсан маънавият — енгилмас куч" асарининг раҳбар фоалиятидаги ўрни, давлатимизда рахбарининг БМТ Саммити Мингйиллик ривожланиши мақсадларига бағишланган ялпи мажлисидаги нутқида илгари сурилган жамиятимиз ривожхининг кафолатлари, Юртбошимизнинг 2010 йил 12 ноябрда ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталари кўшма маҳлисигдаги "Мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривоҷлантириш Концепцияси" мавзусидаги мазруzasida белгилangan устувор йўналишлардан келиб чиқадиган сиёсий партиялар олдилик вазифалар, "Хаҳон молиявий-иқтисодий инқизози, Ўзбекистон шароитида уни бартарраф этиш ўйлари" асарининг мазмун-моҳияти ҳақида тушунчалар берилди.

Ер юзида бир-биридан улкан маъдан-гавҳарли баҳр уммонлар талайгина. Лекин уларнинг ҳеч қайсиси бизга Оролдек мұқаддас, қалбимизга яқин ва қадр-қимматли эмас. Эҳтимол, унинг тақдира ўз тақдиримизни кўраётганимиз учун ҳам шундайдир. Негаҳи, тақдир ва насиба ўйлари бизни борлиқ ҳамоа ўйқлик ораси табиатини билиш баробаридаги онеш-шурумизда кечайётган улкан мураккаб жараён ўзни англаша сирларидан хабардорликка ўргатади. Инсон ўз қалбини тушунгани сайн атрофида ўтқир зеҳн ва тийрак кўз билан назар ташлай бошлади.

Очиғи, Орол бўйига сафарга таклиф қилишганларида Ҳаким ота, Темиричи бобо, Ажиниёз шоир қўним топган жой-

ларнинг ва албатта, ҳозирги замон тили билан айтганда ҳаракатлар, балик ва бошқа турмуш шароити ва табиатдан фойдаланиш имкониятларини янада мураккаблашибадиган янги хабфли лойиҳалардан асрардан иборат.

Ислом КАРИМОВ
Ҳайлиб "ўзингга шукр", деб юбордим. Орол худди кўлмак ёкилаётган китобга ўхшайди. Бу худудда яшайтган ахолининг турмуш тарзини яхшилаш, ҳавога кўтарилаётган чанг ва тузларни камайтириши мақсадида қилинаётган ҳаракатлар, балик ва бошқа турмуш шароитлар ишлаб чиқарувчи янги корхоналарни исла тушуниш, иш ўринлари очиш, ерости кон қидиравларининг самара бераётганилиги ҳақидаги қувончили хабарлар бу китобнинг жонли саҳифалариди.

4-бет

АРМИЯМИЗ – ТИНЧЛИК ВА ОСОЙИШТАЛИК КаФОЛАТИ

Истиқлонинг ўигирма ишлигига қадамини кўйган Ўзбекистонда бузун тинч ва осойишта ҳаёт, фаровон турмуши, жамиятимизда барқарорлик ҳукм сурмоқда. Шу боис мамлакатимиз ўз тараққиёти сари тобора дадил одимламоқда. Ҳуқуқий демократик давлат, эркин фуқаролик жамиятини қуришдек эзгу мақсад ўйлида амалга оширилаётган туб ислоҳотлар бузун ўз самарарапни бера бошлади.

3-бет

МУАММО ВА ЕЧИМ

Миллий тикланишнинг асосий принципи – ҳалқ маънавиятини тиклашга кўмаклашувчи анъанаалар ва ижтимоий тараққиёт бирлиги принципини ҳаётга жорий этиши, ўксак маънавиятни ва ахлоқли, эркин, масъулиятни, комил инсонни тарбиялашга ҳар томонлама кўмаклашишдан иборат.

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг сайловолди ПЛАТФОРМАСидан

ТЕЛЕФОН ХИЗМАТЛАРИ

ЁШЛАР МАЪНАВИЯТИ, АХЛОҚИГА НЕЧОҒЛИ ТАЪСИР ЭТМОҚДА?

Телефон пайдо бўлганда унинг нақадар катта каш-фүёт эканлигини бирданига англаб этиши унчалик қўйин бўлмаган бўлса керак. Зеро, мазкур техниканинг инсон ҳаётига кириб келиши туфайли пайдо бўлган имкониятларнинг салмоғи ниҳоятда залворли эди.

5-бет

Айниқса, транспортнинг турлари ва тезлиги жуда «камсум» бўлган замонларда телефон тақдим этган имконият ҳақиқатан ҳам инсон ақлини шошириб қўярди.

Маросим якуннада тингловчиларга сертификатлар топширилди. Эргаш ХЎЖАЕВ

МТ

БУГУНГИ СОНДА:

ПЛЕНУМ 2-бет

Тараққиёт Концепцияси

ПАРТИЯ ҲАЁТИ 3-бет

Армиямиз – тинчлик ва осойишталик кафолати

Оила мустаҳкам бўлса

Лоқайдлик илдиз отмасин

ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ҲАЁТИ

4-бет

Оролбўйига сафар

Кишилк ҳўжалигидаги ҳуқуқий асослар

Ислоҳотлар самара бермоқда

МАҲНАВИЯТ 5-бет

Телефон хизматлари ёшлар маънавияти, ахлоқига нечоғли таъсир этмоқда?

ЖАРАЁН

6-бет

Навқирон авлод

Кредитлар ҳажми янада кўпайди

ХАЛҚАРО ҲАЁТИ 7-бет

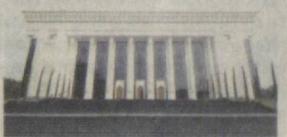
"Дарё тошқин.. ўта олмайман"

Дунёдаги антика байрамлар

КЎЗГУ 8-бет

Шахмат фестивали

"Milliy tiklanish" газетасига обуна бўлинг!
Нашр кўрсаткичи – 158

САЛОМАТЛИК

ОИЛА
МУСТАҲКАМ
БҮЛСАЖАМИЯТ
ФАРОВОНЛИГИ
ТАЪМИНЛАНАДИ

ЎзМТДП Сирдарё вилояти кенгаши, "Маҳалла" жамғармаси вилоят бўлими билан ҳамкорликда "Юксак маънавияти оилас орқали юксак тараққёт сари" мавзусида давра сұхбати ўтказди. Унда вилоят кенгашин аҳолари, партидан маҳаллий кенгашларга сайдинг депутатлар, "Аёллар қаноти", "Ёшлар қаноти" фаоллари ҳамда Гулестон Давлат университети талабалари иштирок этди.

Тадбирда таъкидланганидек, оила мустахкам бўлса, жамият ҳам фаровон бўлади. Шу боис давра сұхбатида ёшларга қариндошлар билан тузилинган никохнинг сабий оқибатлари, нико саломатлик, оиласа тобий маданиятини ривожлантириш, репродуктив саломатлик ҳақида батафсил мумтозлар берилди.

Йигилишида сўзга чиқсан вилоят кенгаши Ижроя қўмитаси раиси ўринбосари Солижон Кудратов, депутат Фариза Эшмаматова, вилоят "Никохуй" мудириси Гулҳоҳ Расулова, "Маҳалла" жамғармаси вилоят бўлими раиси ўринбосари Тошпӯлат Хайтебов, шоира Бахор Холбекова оиласин жамиядига ўрни, юртимизда оила манфаатларининг устуворлиги ҳақида тұтқалдип. Шунингдек, Вазирлар Мажхамасининг 2003 йил 25 августрдағы "Никохланувчи шахсларни тибий күрикдан ўтқазиш тұғр исіда"ға карорининг вилоятдағы ижроси ёшларни согломлаптиши, уларнинг тибий ва хукукий маданиятини юксалтириш борасида олиб бораётган ишларни янада жонлантириш масалаларига эътибор қаратиди.

Давра сұхбатидан сўнг иштирокчиларнинг таасуротлари билан қизиқидик.

Баҳринисо НОРЖИГИТОВА,
ЎзМТДП Гулестон тумани
Ижроя қўмитаси раиси,
"Аёллар қаноти" аъзоси:
- Юртбушимиз оиласин жамиядаги мавзенини ошириша алоҳида тұтқалиб, "Оила соғлом экан - жамият мустахкам, жамият мустаҳкам экан, мамлакат барқарордир", деган эти. Оила куришнинг биринчи омили ёшларнинг оила ва нико тушунчасини, унинг асосий мақсадини билишдир. ЎзМТДП сайловоди Ҳаракат дастырудан көлиб чиқиб жамиядимиз асоси бўлган оиласин моддий ва ижтимои жиҳаддан мустахкам бўлишина таъминлашда партимизнинг ҳар бир аъзоси фаол иштирок этиши лозим.

Сайёра ЮЛБАРСОВА,
Гулестон Давлат
университети талабаси:
- Давра сұхбатидан катта маънавий озуқ олдим. Айниқса, оила ва никохнинг мұқаддаслиги ҳақидаги түшнүчаларим янада кенгашиди. Соглем оиласи таъминлаш факат ўз кўлини мәннан оширилди.

Анорбай НОРКУЛОВ,
"Milliy tiklanish" мұхбири

ЎЗ-ЎЗИНИ ТАНКИД

Ҳар қандай сиёсий партия жамиядаги мақседи ошириши, ўз дастурида белгиланган мақсад ва вазифаларни кенг оммага етказиши, хайрихоҳлар ва аязолар сафии кенгайтиши, ўз электоратори манфаатларини ҳимоя қилиши учун тарғибот-ташвиқот ишлари мұхим ўрин тутади.

Ўзбекистон "Миллий тикланыш" демократик партияси Устави ва дастурида миллий ўзларни англашни юксалтириш, миллий гурур, Ватанга садоқат ва мұхаббат түйғусини шакллантириш ҳамда мустахкамлаш учун кулай шароитлар яратиш, ўз сафида юртнинг ватанпәрварларини бирлаштириш, уларнинг интеллектуал ва ижодий салохитини ўзбекистон манфаатларни ҳамда унинг халқаро обў-эътиборини ошириш йўлида сафарбар этиш, ёшларни ўз Ватанини хурмат қилиш, севиш ва у билан фархланиш, ҳар қандай шароитда миллий мустақилликни, ҳалқнинг

қадриялари, анъаналари ва урғодатларини арасида ҳимоя қилиш руҳида тарбиялаш, шунингдек унинг маънавий эхтиёжлари ва қизиқишиларини чеклашга бўлган уринишларга қарши курашишга таъсирчан хисса қўшиш каби мақсад ва вазифалар белgilanigan.

- Партия Дастури ва вазифаларни доирасида бир қатор амалий ишларни келмөддамиш, - дейди ЎзМТДП Қашқадарр өвляйт кенгаши Ижроя қўмитаси девони рахбари Тўйғун Дўсткобилов. - ЎзМТДП вилоят кенгаши таркибида 13 та туман, 1 та шаҳар кенгаши мавжуд.

ПАРТИЯ ҲАЁТИ

ТАДБИР

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, армиянинг құдрати фақатгина унинг жанговар тайёргарлиги, ҳаракатчанлиги, энг янги қурол-яроғлар билан таъминланган билан эмас, балки Куролли Кучларимиз сафлари профессионал тайёргарликка эга бўлган шахсий тарқиб билан қайдаражасада тўлдирилгани, офицер, сержант ва аскарларнинг маънавий, алоҳи-руҳий фазилатлари, уларнинг фаол ҳаётий позицияси ва қатъий эътиқоди, она - Ватан тақдиди учун масъулият ҳиссининг нақадар юксак экани билан белgilanigan.

Ислом КАРИМОВ

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Албатта, мустақил давлат энг аввало ўз миллий армияси, Куролли Кучларига эга бўлиши лозим. Бу мамлакат суверенитети ва худудий яхлитигини сақлаш, фуқароларнинг тинчлиги ҳамда ёш авlodни ватанпәрварлик руҳида тарбиялашда муҳим аҳамият қасб этиади.

Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 29 декабрда кабул килинган Конунига асосан мамлакатимизда 14 январь санааси Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан ўтказилган байрам таддигида шу ҳақда сўз көритилди. Унда ЎзМТДП фракцияси аҳолари, партия фаоллари, ҳарбий прокуратура ходимлари, офицерлар, сержантлар ва билим юртида таҳсил олаётган курсантлар иштирок этди.

Ўтган дәвр мобайнида юртимизда ҳарбий соҳада ҳам никохтада кенг кўламли ва мазмун-моҳиятига кўра улкан исходотлар амалга оширилди. Бугун фарҳ билин айта оламиз, миллий армиямиз энг замонавий талабларга тўлиқ жавоб берга оладиган ва ривожланган давлатларницидан қолишмайдиган даражага етди.

Ўзбекистон "Миллий тикланыш" демократик партияси Марказий Кенгаши ва партиянига Олий Мажлис Конуничилк палатасидаги фракцияси ҳамда Чирчик ҳарбий прокуратура ҳамкорлигига Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан ўтказилган байрам таддигида шу ҳақда сўз көритилди. Унда ЎзМТДП фракцияси аҳолари, партия фаоллари, ҳарбий прокуратура ходимлари, офицерлар, сержантлар ва билим юртида таҳсил олаётган курсантлар иштирок этди.

Дастлаб Чирчик ҳарбий прокурори, адлия подполковниги Сайдобид Жураев юртимиз ижтимоий-сийесий ҳаётида, жамият демократлашириш ва мамлакатни мөдернизация қилиш жараёнларида парламентнинг ўрни ва роли хусусида батафсил тўхтади. Шундан сўнг Олий Мажлис Конуничилк палатаси депутатлари қабул қилинадиган янги конуналарнинг мазмун-моҳияти, ҳарбийлар ҳуқук ва манфаатларига хизмат қилинадиган байрам таддигида шу ҳақда сўз көритилди. Шу билан бирга, янги қабул қилинадиган конуналарни юзасидан таклиф мулҳозаларини ҳам баён этиши.

Истедодли хонандалар, ЎзМТДПнинг фаол аҳолари Оиди Ёкубов ва Абдулла Убайдуллаевнинг она юрт, мұқаддас Ватанни таранным этувчи дилбар қўшиқлари батафсил сўз көритишиди.

- ЎзМТДП МК ҳамда вилоят, шаҳар, туман кенгашларни томонидан ташкил этилаётган бу каби таддигирлар бугун Куролли Кучларимиз сафиди хизмат қилаётган мard ва басур ўғлонларимизни шарафлаш, улар матонатини ёш авlodга иб-

рат ва намуна сифатида кўрсатиш фарзандларимизни ватанпәрварлик руҳида тарбиялашга хизмат қилиади, - деди фракция аъзоси Шуҳрат Дехонов. - Колаверса, осуда ҳаётизимиз ва барқарор тинчлигимизни таъминлаётган ҳарбийлар билан дилдан мулокот қилиш, уларни парламентда кечётган жарайёнлар ва сиёсий партияларнинг фаолияти билан яқиндан таништириш, бир сўз билан айтганда, ҳуқук ғилимларини янада оширишига кўмаклашиш асосий мақсадимиздир.

Таддигир Чирчик ҳарбий прокурори, адлия подполковниги Сайдобид Жураев юртимиз ижтимоий-сийесий ҳаётида, жамият демократлашириш ва мамлакатни мөдернизация қилиш жараёнларида парламентнинг ўрни ва роли хусусида батафсил тўхтади. Шундан сўнг Олий Мажлис Конуничилк палатаси депутатлари қабул қилинадиган янги конуналарнинг мазмун-моҳияти, ҳарбийлар ҳуқук ва манфаатларига хизмат қилинадиган байрам таддигида шу ҳақда сўз көритилди. Шу билан бирга, янги қабул қилинадиган конуналарни юзасидан таклиф мулҳозаларини ҳам баён этиши.

Истедодли хонандалар, ЎзМТДПнинг фаол аҳолари Оиди Ёкубов ва Абдулла Убайдуллаевнинг она юрт, мұқаддас Ватанни таранным этувчи дилбар қўшиқлари батафсил сўз көритишиди.

Таддигир якунда Чирчик олий танк кўмандонлик мұхандислик билим юрти офицер ва курсантлари фаол иштирок этиб, депутатлардан ўзларни кизитирган саволларга жавоблар олишиди. Шу билан бирга, янги қабул қилинадиган конуналарни юзасидан таъкидланған таддигирларни ўзгача кўшиқларида шу ҳақда сўз көритилди.

Таддигир якунда Чирчик олий танк кўмандонлик мұхандислик билим юрти остида таддигир ташкил этилди. Унда вилоят кенгаши Ижроя қўмитаси девонининг "Аёллар қаноти" ва "Ёшлар қаноти" етакчилари, "Сайхун зиё нюхоллар" ҳарбий спорт мактаби ўқитувчилари ва тарбиянчиларни, партия фаоллари иштирок этиди.

- Ёшлар қаноти" вилоятиниң олий танк кўмандонлик мұхандислик билим юрти остида таддигир ташкил этилди. Унда вилоят кенгаши Ижроя қўмитаси девонининг "Аёллар қаноти" етакчилари, "Сайхун зиё нюхоллар" ҳарбий спорт мактаби ўқитувчилари ва тарбиянчиларни, партия фаоллари иштирок этиди.

Таддигир якунда Чирчик олий танк кўмандонлик мұхандислик билим юрти остида таддигир ташкил этилди. Унда вилоят кенгаши Ижроя қўмитаси девонининг "Аёллар қаноти" етакчилари, "Сайхун зиё нюхоллар" ҳарбий спорт мактаби ўқитувчилари ва тарбиянчиларни, партия фаоллари иштирок этиди.

Таддигир якунда Чирчик олий танк кўмандонлик мұхандислик билим юрти остида таддигир ташкил этилди. Унда вилоят кенгаши Ижроя қўмитаси девонининг "Аёллар қаноти" етакчилари, "Сайхун зиё нюхоллар" ҳарбий спорт мактаби ўқитувчилари ва тарбиянчиларни, партия фаоллари иштирок этиди.

Таддигир якунда Чирчик олий танк кўмандонлик мұхандислик билим юрти остида таддигир ташкил этилди. Унда вилоят кенгаши Ижроя қўмитаси девонининг "Аёллар қаноти" етакчилари, "Сайхун зиё нюхоллар" ҳарбий спорт мактаби ўқитувчилари ва тарбиянчиларни, партия фаоллари иштирок этиди.

Таддигир якунда Чирчик олий танк кўмандонлик мұхандислик билим юрти остида таддигир ташкил этилди. Унда вилоят кенгаши Ижроя қўмитаси девонининг "Аёллар қаноти" етакчилари, "Сайхун зиё нюхоллар" ҳарбий спорт мактаби ўқитувчилари ва тарбиянчиларни, партия фаоллари иштирок этиди.

Таддигир якунда Чирчик олий танк кўмандонлик мұхандислик билим юрти остида таддигир ташкил этилди. Унда вилоят кенгаши Ижроя қўмитаси девонининг "Аёллар қаноти" етакчилари, "Сайхун зиё нюхоллар" ҳарбий спорт мактаби ўқитувчилари ва тарбиянчиларни, партия фаоллари иштирок этиди.

Таддигир якунда Чирчик олий танк кўмандонлик мұхандислик билим юрти остида таддигир ташкил этилди. Унда вилоят кенгаши Ижроя қўмитаси девонининг "Аёллар қаноти" етакчилари, "Сайхун зиё нюхоллар" ҳарбий спорт мактаби ўқитувчилари ва тарбиянчиларни, партия фаоллари иштирок этиди.

Таддигир якунда Чирчик олий танк кўмандонлик мұхандислик билим юрти остида таддигир ташкил этилди. Унда вилоят кенгаши Ижроя қўмитаси девонининг "Аёллар қаноти" етакчилари, "Сайхун зиё нюхоллар" ҳарбий спорт мактаби ўқитувчилари ва тарбиянчиларни, партия фаоллари иштирок этиди.

Таддигир якунда Чирчик олий танк кўмандонлик мұхандислик билим юрти остида таддигир ташкил этилди. Унда вилоят кенгаши Ижроя қўмитаси девонининг "Аёллар қаноти" етакчилари, "Сайхун зиё нюхоллар" ҳарбий спорт мактаби ўқитувчилари ва тарбиянчиларни, партия фаоллари иштирок этиди.

Таддигир якунда Чирчик олий танк кўмандонлик мұхандислик билим юрти остида таддигир ташкил этилди. Унда вилоят кенгаши Ижроя қўмитаси девонининг "Аёллар қаноти" етакчилари, "Сайхун зиё нюхоллар" ҳарбий спорт мактаби ўқитувчилари ва тарбиянчиларни, партия фаоллари иштирок этиди.

Таддигир якунда Чирчик олий танк кўмандонлик мұхандислик билим юрти остида таддигир ташкил этилди. Унда вилоят кенгаши Ижроя қўмитаси девонининг "Аёллар қаноти" етакчилари, "Сайхун зиё нюхоллар" ҳарбий спорт мактаби ўқитувчилари ва тарбиянчиларни, партия фаоллари иштирок этиди.

Таддигир якунда Чирчик олий танк кўмандонлик мұхандислик билим юрти остида таддигир ташкил этилди. Унда вилоят кенгаши Ижроя қўмитаси

МАЊНАВИЯТ

(Давоми.
Боши 1-бетдад)

Уали телефонларнинг пайдо бўлиши эса жамият хаётини қанчалик ўзгаририб юборганини тасаввур қилиш қийин эмас. Яқинларидан хол-ахвол сўраш, энг зарур пайтларда жуда тезлик билан керакли маълумотни олиш, истаган макон ва вақтда болгана олиш имконияти унинг афзаликларидан айрим нишоналар, холос.

Мамлакатимизда бундан 10 йиллар аввал пайдо бўлган дастлабки "сотка"ларда сұхбатлашиш ва SMS жўнатиш мумкин эди. Бугун эса мазкур техникининг хизматлари ҳатто интэрнетни ҳам ортда колдирди. Уали алоқа компаниялари томонидан таклиф этилаётган хилма-хилхизматлар – об-ҳово, қўшиқлар, валиута курси, спорт ҳакида маълумотлар, дўстлар билан танишиш, дил изҳорлари, ўйнилар, латифалар, турли табрикномалар ҳар қандай инсонни, айниқса, ёшларни ўзига оҳанрабодж жалб этиши мумкин. Хўш, тараққиётнинг бундай кўриниши ёшларимиз тарбиясига нечогли таъсир этмоқда? Бу борада жамият қандай йўл тутиши лозим?

УАЛИ ТЕЛЕФОН УАТГА ҚЎЙМАСИН

Боқижон ТЎХЛИЕВ,
филология фанлари
доктори, профессор:

- Дарҳақиқат, якин-яқинларда ҳам туман ёки қишлоқдан вилоят маркази ёхуд пойттахтга кетган яқинлари билан гаплашиш учун «шахарлараро телефон алоқаси», деган ёзув осилган дўённома идора олдида соатлаб, баъзан кунлаб кутганилар озимида! Бугун бу муммопар эртакка айланди. Юртимизнинг истаглан ўғашасида фақат бир-бiri билан эмас, балки бошқа вилоят, мамлакат, ҳатто китъядаги якини, таниши, сұхбатдоши билан ҳам бир лаҳзада мурқотга кириша олиш имконияти ҳеч кимни ажаблантиримайди. Аммо энди бошқа масалалар пайдо бўлмоқда, бошқа чигалликларни ечиш зарурати кўндаланг бўлаётish. Шулардан бирни телефон мулокоти билан боғлиқ телефон маданияти ёки сўзлашув маданияти муаммосидир.

Гап фақат тўғри ви чоройли сўзлаш, адабий тилинг конун-қоидаларига риоя этиш, она тилимизнинг соғлигини асраш-авайлаш, унинг бой имкониятиларидан ўриниша фойдаланиш устидагина бораётганий йўқ. Гап телефондаги мулокотларнинг мавзулари устида бормоқда. «Сотка» айрим ножоиз, ношоён, уяти, бошқаларнинг кулогига етса нокулайлик пайдо киладиган гап-сўзларнинг мулокот жараёнларидаги фароллашви устида бораётir. Бу кўпроқ уяли телефоннинг ёзма шакли – SMS, MMS ва бошқа хизматларга даҳлор. Афсуски, бундай мавзулардаги сұхбатларнинг эгалари асосан ёшларимиз бўлуб турибди. Бу кишини жиддий мулоҳаза юришига унайдиди.

Дейлик, телефона уят маъносига эга бўлган сўзлардан иборат бўлган матнини юбориша уларни ўкиш жарадёнида орага яна бир киши – учничи иштирокчи (синфоди, ака, ука, опа, сингил, ота-она...) кирса, ўша ёзувни ёзган ва буни ўқиётган кишида руҳий нокулайлик бўймайдими? Албатта, бўлади.

Хадиси шарифларда бир яхши хикмат бор. Унда шундай дейилади: «Бошқаларнинг олдида қилишга уладиган ишни якка ҳолда, ҳеч ким кўрмайтишганда ҳам қилишадиган ишни уладиган киши ҳакиқий мўминидир». Демак, инсоннинг биринчи ва мутлак назоратчиси унинг ўзи, унинг вижидони, ора-унаси бўлиши керак! Энг аввалин шуну айтиш лозимки, ҳар бир шахс, у катта ёки кичи бўладими, қилаётган ишни ўзи билиши, улар учун ўзи хавоб берга олиши керак. Ана шу масъулият хиссига эгалик унинг ҳар бир ҳарарати, одимларини ҳам бошқарти турди.

Демак, биз ёшларимизнинг онги, дунёкараши, тасаввuri ва тафаккурини муносиб йўлларда давом этиши учун ёрдам

МУАММО ВА ЕЧИМ

Миллий тикланишнинг асосий принципи – ҳалқ мањнавиятини тиклашга кўмаклашувчи анданалар ва ижтимоий тараққиёт бирлиги принципини ҳаётга жорий этиш, юксак мањнавиятили ва ахлоқли, эркин, масбутиятили, комил инсонни тарбиялашга ҳар томонлама кўмаклашидан иборат.

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясининг сайлововди ПЛАТФОРМАСИдан

ли лавҳалар, бошқотирмалар ишлаб чиқилса айни мудда бўларди.

**Раъно МУҲАММАДИЕВА,
дизайнер
(Тошкент шаҳри):**

– 8-синфда таҳсил олаётган ўглим кўн телефони олиб беришимизни сўради. Эмиши, барча ўртоқларида бўлгани учун унда ҳам бўлиши керак. Яхши кунларда хизмат килсин, дега олиб бердик. Ўглим кўлидан телефонни кўймасдан турли ўйнилар, видео лавҳалар, кўшиклар билан овора бўлди.

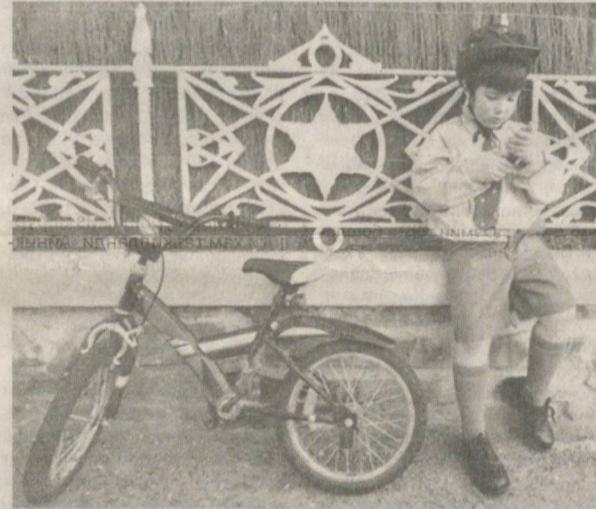
Хато қилдими, дэя кўркувга ҳам тушдим. Ахир, 14-15 ёшдаги бола нотаниши бўлган кимсалар билан мулокотда бўлса, ҳар қандай ота-она хавф-

**Темур МИРЗАЕВ,
Тошкент шаҳар,
Шайхонтохур тумани
“Жангох” маҳалласи
фаоли:**

– Шуни ҳам унутмаслик лозимки, таъқиқланган, чекланган нарсага нисбатан қизиқиш ортаси ортадики, асло камаймайди. Бу фақат ёшларга тегиши хусусият эмас. Инсон табииати асли шундай. Демак, таъқиқлаганими сари болага ако таъсири кўрсатавермис. Биласизми, менимма, болалар бу босқичдан ўтиши керак. Майли, у телефондаги бор хизматлар ўйнилардан фойдаланиб кўрсиган. Бу хизматлар аслида нимага олиб келишини ўзи тушуниб этиши позим. Отаннинг, устозларнинг бу ўриндаги вазифаси болага олий бир мақсад “топиб бериш”. Токи, бора дейлик, инглиз тилини ўрганиб, етук мутахассис бўлиб этишиш учун тинимиз ўқисин, ўргансин ва бундай майда “юмушлар”га вақт сарфлашни ўзига эп билмасин.

ТЕЛЕФОН ХИЗМАТЛАРИ

ЁШЛАР МАЊНавияти, Ахлоқига Нечогли Таъсир Этмоқда?

беришимиз керак. Зоро, Президентимиз таъқидларидек, «Турмуш маданияти, мањнавият шундай нарсаки, у болаликдан, боғча ёшидан инсоннинг тарбиясига кирган тақдирдагина ижобий бир натижага беради».

Айримлар болаларнинг кўлидан уяли телефонларни мулако олиб кўши, уларга бу воситадан фойдаланишини узил-кесл таъқиқлашга тарадорли билдиришади. Бу йўл, назаримизда, тўғри йўл эмас. Зоро, таъқиқ қанча кучли бўлса, истак шунча баланд бўлади. Бир пайтлар интэрнетдаги ҳар хил тазиқи ва таҳдидларнинг олдини олиш ҳакида гап кетганида, уни таъмида таъқиқлаш ҳакидағи тақиғлар ким бўлган, шунда Давлатимиз раҳбари Ислом Каримовнинг шундай мулоҳазаларни ўртага тушган эди: «Инternetni ёлиб кўйиш, ундан фойдаланиши таъқиқлаш – мулако ахмокона иш. Лекин биз болаларимизни шундай тарбиялашмиз керакки, улар интернет бозорига кирганда фақат ўзи учун зарур нарсан олсин. Ўгил-қизларимизга интэрнетдан, ахборотдан фойдаланиш маданиятини ўргатишмиз зарур».

Назаримизда, уяли телефонлардан фойдаланишида ҳам мана шундай юксак даражадаги маданият зарур. Уни ўрганиш ва ўргатиш жараёнлари эса таълим-тарбия мусассалари, маҳалла, оила, ота-оналар, кенг жамоатчилик биргаликда, ҳамжизатлиқда ҳал этилишини тақозо этмоқда. Келинг, шу йўлда ҳам бир-бири мизга яқинлашайлик, кўлни кўлга берайлик.

МАЙДА “ЮМУШ”

**Дилором АҲМЕДОВА,
ўқитувчи (Кўкон шаҳри):**

– Ўқувчиларнинг кўл телефонлардан фойдаланишилари чеклашва қанча уринмайлик, ота-оналарга тушунтиришмайлик чеклашни иложи бўлмаяпти. Дарсда ҳам вақт топди, дегунча телефонни титклидай. Китоб ўқиши ўрнига телефондаги турли маъно-мазмунисиз тасвирлар, кўшикларни ўз телефонига кўчиришга харакат килидай. Истардимки, шу телефондаги маълумотлар ёшларнинг билим олишига, таълим-тарбиясига муносиб хизмат қисса. Таклифим, ҳозир абонентлар учун тақдим этилаётган турли хизматлар қато-рига хорижий тилларни ўрганишга ишни ўзи билиши керак. Ана шу масъулият хиссига эгалик унинг ҳар бир ҳарарати, одимларини ҳам бошқарти турди.

Сираши шубҳасиз. Фарзандими бўйдан қандай қайтиришни билмай қолдим. Кўлидан телефонни олиб кўйисам, жаҳл устида яна бирор ножӯя ишга кўл урмасмикан? Хуллас, кўнглим хотиржам эмас. Углимнинг айтишича, дэярли барча синфдошлари кўл телефонидан анашу тарзида фойдаланар экан. Назаримда, болаларда кўл телефонидан фойдаланиши маданияти ва кўнкималарни шакллантириш биз ота-оналарнинг зиммасидаги маълуматидир. Бунда нафақат тушунириш, энг аввали ўзимиз ибрат кўрсатишмиз зарур.

**Назарбек МУСТАФОЕВ,
Тошкент Молия ва
иктиносидёт коллежи
талаабаси:**

– Баъзи тендошларим кўл телефони орқали 0932 ракамига кўнфироқ қилиб танишувлар хизматига киради. У ерда ўзи ҳакида маълумотлар колдиригач, мазкур хизматдан фойдаланаётган бошқа абонент у ҳақдаги маълумотни ўқиши билдиришади. Бу улар билан мулокоти киришади. Кўп вақтини шундай ўтказаётган ўртокларига, «бунинг нимаси қизик, қандай фойдаси бор?», деб сўрасам, улар гарчи ўзини кўрмаса-да, овози ёққанидан сухбатлашишини айтди. Карапки, ушбу ракамга шахар телефони орқали тушуниришади. Бу уларни ўқиши ўтишини таъсир этишини тушуниришади. Шу жихатдан уларнинг хошишини чеклаш орқали натижага эришиб бўлмайди. Зоро, «Минг марта ўшитгандан, бир марта кўрган афзал», деганларидек боланинг ўзи мөъбер, чегара қаердагигини тушуниб этиши мухим. Қолаверса, доимий тарғибот ҳам тарбияда ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Сұхбатни “Milliy tiklanish” мухбирлари
Беҳбуд БОТИРОВ ва
Дилфуз РЎЗИЕВА
уюштириди

ТАД҆ҚИҚОТ

ЯНГИ АВЛОД ДАРСЛИКЛАРИ

ТАЪЛИМНИНГ СИФАТИ ВА САМАРАДОРЛИГИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Таълим жараённинг сиғати ва самарадорлигининг юқорилиги дарслик, кўлланма ва услубий адабиётлар билан таълимнинг даражаси билан ҳам белгиланади. Замонавий дарсликлар давлат таълим стапартлари талаблари асосида яратилмоқда.

Ҳозирги кунда мутахассислик фанларидан давлат талаблари асосида яратилган пухта ўкув адабиётлар ўқувчилар ва талаблар эҳтиёжини қондирмоқда. Маълумотларга қараша, 2008 йилда ўкув адабиётларни нашр килиш карий 30 милион нусхага етган. Уларнинг ҳар томонлама мукаммал, фанасосларини етварли қамраб олган, сифатли, тушунарли, равон бўлиши учун барча чоралар кўрилаётган.

Ўзбекистон Миллий университетининг олимлари жамоаси томонидан таниши тиљшунос олимлар профессорлар Н.Невматов ва Р.Сайфуллаева масъул муҳарририлигида яратилган «Замонавий ўзбек тили» тадқиқатидан олдинги ўйларга ишлаб олдиганларга олди. Структур тиљшуносликнинг субстанциал йўналиши талаблари тиљининг тадқиқатидан олдинги ўйларга ишлаб олдиганларга олди. «Морфология» соҳаси бўйича 1-жилда берилган фан асослари «Хозиргизамон ўзбектили» фани ўқитилади. Мазкур курсни даврат талаблари асосида яратилади. Структур тиљшуносликнинг субстанциал йўналиши талаблари тиљининг тадқиқатидан олдинги ўйларга ишлаб олдиганларга олди. «Морфология» соҳаси бўйича 1-жилда берилган фан асослари «Хозиргизамон ўзбектили» фани ўқитилади. Мазкур курсни даврат талаблари асосида яратилади. Структур тиљшуносликнинг субстанциал йўналиши талаблари тиљининг тадқиқатидан олдинги ўйларга ишлаб олдиганларга олди. «Морфология» соҳаси бўйича 1-жилда берилган фан асослари «Хозиргизамон ўзбектили» фани ўқитилади. Мазкур курсни даврат талаблари асосида яратилади. Структур тиљшуносликнинг субстанциал йўналиши талаблари тиљининг тадқиқатидан олдинги ўйларга ишлаб олдиганларга олди. «Морфология» соҳаси бўйича 1-жилда берилган фан асослари «Хозиргизамон ўзбектили» фани ўқитилади. Мазкур курсни даврат талаблари асосида яратилади. Структур тиљшуносликнинг субстанциал йўналиши талаблари тиљининг тадқиқатидан олдинги ўйларга ишлаб олдиганларга олди. «Морфология» соҳаси бўйича 1-жилда берилган фан асослари «Хозиргизамон ўзбектили» фани ўқитилади. Мазкур курсни даврат талаблари асосида яратилади. Структур тиљшуносликнинг субстанциал йўналиши талаблари тиљининг тадқиқатидан олдинги ўйларга ишлаб олдиганларга олди. «Морфология» соҳаси бўйича 1-жилда берилган фан асослари «Хозиргизамон ўзбектили» фани ўқитилади. Мазкур курсни даврат талаблари асосида яратилади. Структур тиљшуносликнинг субстанциал йўналиши талаблари тиљининг тадқиқатидан олдинги ўйларга ишлаб олдиганларга олди. «Морфология» соҳаси бўйича 1-жилда берилган фан асослари «Хозиргизамон ўзбектили» фани ўқитилади. Мазкур курсни даврат талаблари асосида яратилади. Структур тиљшуносликнинг субстанциал йўналиши талаблари тиљининг тадқиқатидан олдинги ўйларга ишлаб олдиганларга олди. «Морфология» соҳаси бўйича 1-жилда берилган фан асослари «Хозиргизамон ўзбектили» фани ўқитилади. Мазкур курсни даврат талаблари асосида яратилади. Структур тиљшуносликнинг субстанциал йўналиши талаблари тиљининг тадқиқатидан олдинги ўйларга ишлаб олдиганларга олди. «Морфология» соҳаси бўйича 1-жилда берилган фан асослари «Хозиргизамон ўзбекти

